

Naturskolan Uttern

2025

Verksamhetsplan och budget

Naturskolan
Uttern

Bakgrund

Naturskolan Uttern grundades år 1986 och är därmed Finlands äldsta naturskola. Den fungerar idag som en mobil naturskola i västra Nyland och huvudstadsregionen. Vi betjänar främst svenska daghem, förskolor och den grundläggande utbildningen (primärt åk 1-6). Naturskolan Uttern är en av Natur och Miljös fyra naturskolor (Kvarkens naturskola, Åbolands naturskola, Ålands naturskola).

Naturskolan stöder och kompletterar miljöpedagogiken inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen, samt erbjuder nya sätt att förverkliga skolornas läroplaner och daghemmens pedagogiska målsättningar. Verksamheten riktar sig i första hand direkt till eleverna (naturskoldagar) och därtill fortbildas lärare och daghemspersonal i utomhuspedagogik (fortbildning). Naturskolan engagerar också barnfamiljer genom att ordna fritidsaktiviteter.

Vi utvecklar ständigt vår verksamhet. Läroplanen för Natur och Miljös naturskolor (2015) är starkt förankrad i de nationella läroplansgrunderna (LP2016). Naturskolans läroplan håller som bäst på att revideras och den nya planen tas i bruk under den pågående våren. Den nationella läroplanen förespråkar undervisning utanför klassrummet och nämner uttryckligen naturskolor som goda samarbetspartner. Våra tjänster för daghem är förenliga med den nationella planen för småbarnspedagogik. Naturskolan Uttern hör till det nationella LYKE-nätverket för natur- och miljöskolor. Verksamheten certifieras regelbundet utgående från nätverkets kvalitetskriterier. Naturskolan Uttern bär status som LYKE-utvecklingscenter.

Till naturskolans värdegrund hör att utveckla en känsla för naturen, att främja respekt för naturen, att väcka intresse för olika naturmiljöer samt att sprida kunskap om närmiljön. Med naturen som lärmiljö tar naturskolan upp frågor kring människans förhållande till naturen. Naturskolan ger eleverna kunskap och färdigheter för en hållbar livsstil. Vårt särskilda kompetensområde är utomhuspedagogik. Undervisningen sker utomhus året om och barnen lär sig att vistas och trivas i naturen. Undervisningen omfattar såväl undervisning av traditionell naturkunskap som undervisning i andra skolämnen, till exempel matematik, modersmål, språk, gymnastik och konst.

Naturskolan Uttern är en välkänd och erkänd aktör i huvudstadsregionen och västra Nyland. Våra tjänster är omtyckta och förfrågan överskrider ofta utbudet, vilket begränsas av våra nuvarande ekonomiska resurser. Under verksamhetsåret 2024 ordnade vi totalt 185 naturskoldagar under vilka vi nådde ut till totalt 2592 barn (3233 enskilda möten) och 391 vuxna. Enligt feedback som vi kontinuerligt samlar in, anses våra tjänster didaktiskt välplanerade och lärorika.

¹ www.luontokoulut.fi (länk)

Naturskolans tjänster

Naturskolan Utterns viktigaste tjänster kallas **naturskoldagar**. Under naturskoldagen sker verksamheten utomhus under alla årstider. Vi undervisar i daghemmens och skolornas närmiljöer, eller i andra naturområden med en mångsidig natur som lämpar sig särskilt bra för uteundervisning. Grupperna från daghem och skolor kan välja mellan varierande teman, som alla anknyter till läroplanen.²

I naturskolan använder vi hela kroppen och alla sinnen när vi lär oss utomhus, alla tillsammans. Under naturskoldagen handleder vi deltagarna till egna upplevelser, upptäckter, nya kunskaper och småningom förståelse. Genom lekfulla övningar och roliga uppdrag får barnen upptäcka naturen omkring sig. En dag i naturskolan ger naturkunskap, motorikträning och motion samt samvaro i naturen. Därtill uppmuntrar både dagens övningar och den nya lärmiljön till samarbete och är på så sätt en värdefull möjlighet för gruppen att bygga upp gruppanda och jobba med gruppdynamik.

En naturskoldag räcker 2-4 timmar och en naturskollärare undervisar max 25 barn samtidigt. Grupperna kan antingen boka enskilda naturskoldagar eller delta i **Ett läsår med naturskolan**, vilket innebär att gruppen deltar i fyra naturskoldagar under ett läsår. Ett läsår med naturskolan riktar sig främst till åk 3-4 samt till 5-6-åringar i förskola och daghem.

Fortbildning

Naturskolan Uttern erbjuder fortbildning för personal på daghem och i skolor. Syftet med fortbildningen är att ge inspiration och att stärka pedagogernas egna färdigheter så att de på sikt själva ska kunna ordna en del av den egna undervisningen utomhus.

I tillägg till enskilda fortbildningstillfällen fungerar också naturskoldagarna som fortbildning för de deltagande pedagogerna. Genom att delta i naturskoldagen tillsammans med sin grupp, får pedagogerna konkreta exempel på olika sätt att förverkliga undervisning utomhus. Vi uppmuntrar pedagogerna att använda och anpassa övningarna i sitt framtida arbete.

Mera information om Naturskolan Uttern på Natur och Miljös webbsida.³

² Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen (GLGU, 2014), Grunderna för förskoleundervisningens läroplan (GFL, 2014) och Grunderna för planen för småbarnsfostran (2018)

³ Naturskolan Uttern - Natur och Miljö: www.naturochmiljo.fi (länk)

Planerad verksamhet år 2025

Natur och Miljös verksamhetsplan för år 2025 godkändes vid förbundsmötet i april 2024. Nedan presenterar vi de viktigaste delarna av Naturskolan Utterns verksamhet för detta år.

Under år 2025 planerar Naturskolan Uttern att genomföra åtminstone 167 naturskoldagar, varav 65 hålls för skolor och daghem i västra Nyland och 102 i huvudstadsregionen. Det lägre antalet i västra Nyland beror på att naturskolläraren som jobbar i detta område är anställd med ca 80 % av heltid och därtill är förtroendevald som personalens representant och arbetarskyddsfullmäktig under året 2025. I huvudstadsregionen har vi en heltidsanställd naturskollärare och därtill under vårterminen en visstidsanställd naturskollärare på 50 %. Ifall vi får tillräcklig finansiering kan vi fortsätta med samma arbetsstyrka även under hösten för att bättre bemöta den stora efterfrågan.

I och med att verksamheten är mobil behöver gruppen inga transporter och på så sätt har alla likvärdiga möjligheter att delta. För tillfället riktar sig vår verksamhet främst till svenskspråkiga enheter. Därtill fortsätter vi samarbetet med Svenska nu vid Hanaholmens kulturcentrum, vilket inbegriper tjänsten Svenska i naturen för finskspråkiga skolor. År 2024 var första året som tjänsten erbjöds i västra Nyland och vi ämnar fortsätta erbjuda dagarna i området.

Ett läsår med naturskolan

Årskurserna 3-4 samt daghem och förskolor erbjuds möjligheten att delta i *Ett läsår med naturskolan*. I läsåret ingår fyra naturskoldagar för varje deltagande klass/grupp. Dagarna förverkligas så att alla grupper får uppleva årstidernas växlingar ute i naturen.

Volymer vårtermin: 14 grupper (28 naturskoldagar) i huvudstadsregionen / 10 grupper (20 naturskoldagar) i västra Nyland.

Volymer hösttermin: 16 grupper (32 naturskoldagar) i huvudstadsregionen / 10 grupper (20 naturskoldagar) i västra Nyland.

Enskilda naturskoldagar

Vi erbjuder daghem och skolor enskilda naturskoldagar med flera alternativa teman. De enskilda naturskoldagarna är planerade med utgångspunkt i läroplansgrunderna för respektive målgrupp.⁴

Volymer: 60 i huvudstadsregionen / 25 naturskoldagar i västra Nyland.

⁴ [Våra tjänster - temadagar](#) (länk)

Fortbildning

Vi ordnar fortbildningstillfällen för pedagoger på basis av efterfrågan. Målgruppen är både småbarnspedagogiken och grundläggande utbildningen. Vi erbjuder naturpedagogiskt innehåll till evenemangsarrangörer, främst kommuner och föreningar.

Volymer: 2 tillfällen

Fritidsverksamhet för barn, ungdomar och familjer

Vi erbjuder naturpedagogiskt innehåll till evenemangsarrangörer, främst kommuner och föreningar.

Volymer: 2 tillfällen

Naturskolornas tema 2024-25 är Östersjön

Natur och Miljös naturskolor gör under 2024-25 en särskild satsning kring temat Östersjön för att råda bot på de utmaningar som vårt unika innanhav möter: Östersjön är ett av världens mest förorenade hav och dessutom ett känsligt och artfattigt ekosystem där en blandning av marina och sötvattensarter kämpar för sin tillvaro. Klimatförändringen försvårar situationen ytterligare och därtill har vi ett inflöde av främmande arter som belastar ekosystemen.

Under 2024 har vi vidareutvecklat två naturskoldagar med Östersjötema: *En dag vid havsstranden* och *Många bäckar små*. Dagarna riktar sig till årskurs 4-6 och erbjuds i alla Natur och Miljös naturskolor. De deltagande klasserna kan delta antingen i ena eller båda dagarna. Innehållet kompletterar varandra - den ena dagen har fokus på att bekanta sig med och få förståelse för Östersjöarter, medan den andra har fokus på Östersjöns avrinningsområde och dess betydelse. Den övergripande målsättningen är att lära eleverna om vårt känsliga innanhav, öka förståelsen för vad som påverkar havet och stärka deras vilja att ta hand om och värna om det. Detta förverkligas genom praktisk undervisning i den miljön som behandlas - vi tar oss ut till stranden/bäcken/våtmarken, känner in omgivningen och tar oss en titt på alla de som lever där.

Kommunikation och nätverksarbete

Naturskolan Uttern främjar intresset för uteundervisning och miljöpedagogiskt arbete i regionen på följande sätt:

- Vi marknadsför vår verksamhet i tidskrifter, på webben och genom personlig kontakt med kunderna.
- Vi förmedlar nyheter och presenterar naturskolans vardag i sociala medier.
- Vi deltar i regionala miljö- och utomhuspedagogiska nätverk.
- Vi är en aktiv medlem i LYKE-nätverket (Finlands natur- och miljöskolförbund). Naturskolan Uttern är en certifierad aktör inom fältet och deltar också i att auditera övriga finländska naturskolor som en del av certifieringsprocessen.
- Vi är en aktiv medlem i Naturskoleföreningen i Sverige och deltar i dess konferens och årsmöte.
- Vi arbetar tillsammans med Natur och Miljös övriga naturskolor för ett ökat samarbete mellan de organisationer som erbjuder utomhuspedagogiska stödtjänster till grundskola och småbarnspedagogik.

Personal och kontor

Naturskolan Uttern har under året 2025 två fastanställda naturskollärare: Pia Bäckman, som ansvarar för huvudstadsregionen och Linda Sointu, som ansvarar för västra Nyland. Därtill arbetar Annika Ljungberg som deltidsanställd naturskollärare i huvudstadsregionen under vårterminen. Ifall vi får tillräcklig finansiering för året, kan vi anställa Annika också till höstterminen.

I både huvudstadsregionen och västra Nyland överskrider efterfrågan av våra tjänster utbudet som vi med de nuvarande ekonomiska förutsättningarna kan erbjuda. Med hjälp av bidrag och understöd hoppas vi att i framtiden dels kunna fortsätta med den verksamhet som vi redan gör, men också kunna öka vår personalstyrka för att bättre bemöta skolornas och daghemmens behov.

Naturskollärarna vid Naturskolan Uttern har ett nära samarbete med kollegerna vid Natur och Miljös tre andra naturskolor: Kvarkens naturskola, Åbolands naturskola och Ålands naturskola. Ledande miljöpedagog Jonas Heikkilä är chef för samtliga naturskollärare. Naturskolan Uttern har kontors- och lagerutrymmen på Bangatan i Karis. Därtill har vi en arbetspunkt i Kånala, Helsingfors.

Naturskollärarna Annika Ljungberg, Linda Sointu och Pia Bäckman

Administration

Naturskolan Uttern upprätthålls av Natur och Miljö rf, som är en svenskspråkig miljöorganisation med ca 2 000 medlemmar och 19 lokalföreningar i hela Svenskfinland. Föreningen leds av en styrelse under ledning av förbundsordförande Joel Lindholm.

Ekonomi

Naturskolan Uttern är en del av Natur och Miljös verksamhet. Organisationen har en årlig budget på omkring 1 000 000 euro. Ekonomiförvaltningen uppfyller kraven för statsbidrag och EU-finansiering. Som revisor fungerar CGR Anders Lundin från revisorssamfundet KPMG Ab.

Naturskolans ekonomi hanteras med hjälp av egna kostnadsställen i bokföringen, vilket möjliggör en exakt redovisning av hur understöd används. Naturskolverksamheten i huvudstadsregionen skiljs åt från den i västra Nyland. Vissa administrativa kostnader, bl.a. arbetsplatshälsovård samt bokföring och revision, fördelas inte på enskilda projektkostnadsställen och ingår således inte i de bifogade budgeterna.

Med hjälp av de understöd som vi får kan vi erbjuda våra kunder kraftigt subventionerade priser som motsvarar ca 15 % av kostnaderna. Utöver besöksavgifterna är kommunernas andel av finansieringen fortfarande rätt låg. Naturskolan Uttern är således starkt beroende av understöd. Tack vare generösa bidrag från stiftelser har Natur och Miljö kunnat bedriva naturskolverksamhet i flera decennier.

Natur och Miljös budget för året 2025 godkändes på förbundsmötet i april 2024 och finns att läsa på Natur och Miljös webbsida.⁵ Budgeterna för verksamhetsåret 2025 för Naturskolan Utterns kostnadsställen i huvudstadsregionen och i västra Nyland presenteras på följande sidor.

Mera information

Kontakta oss gärna för mer information om Naturskolan Utterns verksamhet.

Naturskollärare Pia Bäckman, huvudstadsregionen: 050 462 9947 / pia.backman@naturochmiljo.fi
Naturskollärare Linda Sointu, västra Nyland: 045 880 4460 / linda.sointu@naturochmiljo.fi

⁵ [Natur och Miljös verksamhetsplaner](#) (länk).

Budgetar för Naturskolan Uttern år 2025

I budgetarna ingår Naturskolan Utterns basverksamhet, dvs. produktionen av naturskoldagar. Eftersom fortbildningstjänster inte subventioneras med bidrag och understöd ingår de inte i kostnadskalkylerna. Natur och Miljös naturskolors gemensamma marknadsförings- och materialkostnader samt projekt som finansieras med externa medel ingår inte heller i siffrorna. I externt finansierade projekt ingår bland annat Svenska i naturen-dagarna. Eventuella underskott täcks av allmänna medel för Natur och Miljös miljöpedagogiska verksamhet i hela Svenskfinland, som ansöks av bl.a. Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne sr.

Verksamheten i huvudstadsregionen

Bugeten för verksamheten i huvudstadsregionen är uträknad utifrån en personalstyrka på en heltids- och en deltidsanställd naturskollärare under både vår- och höstterminen.

Kostnader

Löne- och personalkostnader	-64 300
Teknik, material och arbetsredskap	-2 900
Information och marknadsföring	-150
Hyror och utrymmeskostnader	-5 200
Rese- och transportkostnader	-6 000
Övriga kostnader	-950
Kostnader totalt	-79 500

Intäkter

Direkta intäkter, t.ex. besöksavgifter	21 500
Kommunala och/eller statliga bidrag	19 700
Övriga bidrag	36 300
Övriga intäkter, t.ex. sponsoravtal	2000
Intäkter totalt	79 500

Verksamheten i västra Nyland

Kostnader

Löne- och personalkostnader	-39 000
Teknik, material och arbetsredskap	-2 100
Information och marknadsföring	-150
Hyror och utrymmeskostnader	-5 300
Rese- och transportkostnader	-4 200
Övriga kostnader	-550
Kostnader totalt	-51 300

Intäkter

Direkta intäkter, t.ex. besöksavgifter	8 500
Kommunala och/eller statliga bidrag	8 000
Övriga bidrag	32 800
Övriga intäkter, t.ex. sponsoravtal	2 000
Intäkter totalt	51 300